

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Tovărășiile economice.

Mai înainte de asta cu 40—50 de ani, economii nostri nu prea aveau lipsă de unelte economice ca astăzi, de oarecâtunci să ara și să grăpa pământul încă tot cu pluguri și cu grape de lemn; aveau pe unele locuri carăle încă tot neferecate; săpau cucuruzul numai cu sapa de mână și pe mulți îi cuprindea mirarea, când auziau dela câte un ostaș bătrân venit de prin Germania și Franța, că pe acolo sunt pluguri și grape întregi de fer; sunt cară ferate, mașini pentru sămănatul și săpatul cucuruzului, pentru cosit, secerat, îmblătit, vânturat, sămănatul grâului ș. a.

Astăzi însă am ajuns, ca să vedem și noi introduse mașinile și uneltele numite chiar și de cătră economii nostri cu mai puțin pământ, de oare-ce și acestia au simțit trebuința de ași cumpăra pluguri de fer, de ași fereca carăle, de ași cumpăra mașini pentru sămănatul și săpatul cucuruzului ș. a. Și fiindcă toate acestea au costat bani mai mulți ca cele vechi, astfel s'a văzut silit apoi și micul econom, ca să se opintească tot mai tare ca în trecut, ca pe lângă celelalte cheltueli economice, să mai poată

scoate din petecutele acelea de pământ încă și prețul acelor unelte atât de bune și spornice pentru lucrarea pământului.

Mulțămărită acestor unelte și mașini spornice de lucru, cei mai mulți din economii nostri au ajuns astăzi ca să poată lucra și produce de două ori mai mulți, ca cum să putea lucra și produce mai înainte de asta cu 40—50 de ani. Astfel putem vedea acum pe cei mai mulți din economii nostri lucrând și producând cu ajutorul mașinilor pentru sămănatul cucuruzului dela 8—10 cară de cucuruz pe an și încă unii numai cu ajutorul membrilor familiilor lor, pe când până când nu erau mașinile numite, abia puteau lucra și produce cei mai bogați atâta, despre cari să și zicea atunci: »că cu lucrătorii adună, dar' cu ei și mănâncă cele adunate«.

Mașinile pentru sămănatul și săpatul cucuruzului, apoi plugurile de fer și celelalte unelte mai mărunte de economie nu sunt așa scumpe, ca să nu și le poată procura și singuraticii economi. Cele pentru sămănatul grâului și îmblătit, fiind însă mai scumpe, nu să prea pot procura decât de cătră proprietarii mai mari sau și de cătră cei mai mici, însoțindu-se mai mulți laolaltă.

Mașinile de îmblătit și treerat, ce-i drept, să pot procura și de cătră singuraticii economi, de oare-ce cu acelea să poate lucra timp mai îndelungat și astfel proprietarul lor, nu numai că să poate despăgubi de prețul depus în ele, ci în tot anul poate să-i mai rămână și un câștig oare-care.

Nu tot așa stă lucrul însă cu mașinile pentru sămănatul grâului! Acestea fiind mai scumpe, micul econom nu și-le poate procura singur, deși ar avea și el lipsă de ele în tot anul, iar' ca să le procureze oamenii singuratici și apoi să le dea pe plată la alții, încă nu să prea plătește, fiindcă sămănatul să face deodată și în decurs de câte o săptămână sau cel mult două, iar' după aceea nu mai are ce face cu ea până când vine alt sămănat. Dar' fiindcă cu aceste mașini să cruță mai jumătate din sămăntă, ba chiar și holdele să fac mai frumoase, apoi mai mari în spic și la grăunțe, ca cele sămănate din mână, așa introducerea lor este de neapărăată trebuință și pentru economiile mai mici.

Tot de așa mare trebuință sunt în economiile mai mici și mașinile pentru tăiatul paielor, cu cari încă s'a dovedit, că să poate cruța foarte mult fân,

FOIȚA

Stai! Cine-i acolo?

(Urmare.)

Nu să putea ști ce minuni să pot întâmpla, după cum scrie în sfânta scriptură, că popoare mici au fost în stare să biruiască neamuri cu mult mai puternice. Când, pe la cântatul cocoșilor veniră la Rege să-l vestească cumcă atacul a fost înfruntat cu succes, îl găsiră cu fruntea între mâni, așipit, și când deschise ochii, să uită în jurul său și întrebă dacă n'a fost nimeni în cort. »Nimeni« z seră valeții și ofițerul de serviciu. »Dar' eu am văzut...« zise Regele și făcu, și îi zise că a visat că Ștefan a stat multă vreme cu el de vorbă despre chipul cum ar putea conduce mica sa oștire pe drumul biruinței. Regele ar fi putut să jure că a vorbit aveau cu marele erou, dar' nu spuse nimic, și credea că

visul i-a fost trimis spre a-l întâi și mângăia în ceasul de grea cumpănă. Ce să petrecu însă în sufletul lui Stan, când a doua zi văzu mereu pe Ștefan în uniformă sa ciudată stând tot pe lângă rege, măsurând cu privirea-i largă câmpul de bătălie, și ori de câte-ori veniau zburând gloanțele și ghiulele, ridicând liniștit mâna paică ar fi putut să le abată din drum și să-l apere pe principele pe care avea să-l ducă la biruință. Toată lumea spunea că Regele Carol să expune prea mult în bătălia gloanțelor, ca un comandant ce este și care nu trebuie să cadă dacă vrea ca armata lui să fie victorioasă. Dar' Ștefan știa că nu încapă nici o primejdie. Stan văzuse pe Ștefan care ținea mâna sa ocrotitoare d'asupra lui Carol și știa că gloanțele n'au să-i atingă nici un fir de păr. Într'o noapte sta în șanț, și ploua și ningea, șanțurile erau umplute cu apă aproape înghețată, și multora le degeraseră picioarele. Atunci să arată iarăș Ștefan și să uită la

Stan, care prezintă arma și Ștefan zise zîmbind: »Mâne o să înceapă un atac, cu care ghineralul vostru vrea să surprindă pe Rege, dar' va fi fără folos, fii pe pace, tu n'o să pășești nimic, eu sunt aici și voi nu veți fi bătuti«. A doua zi să întâmplă atacul nenorocos, și Stan era încă tot teafăr, cu toate că îl nimerise un glonț și căciula îi era spartă de alte trei gloanțe. El văzu însă pe Ștefan în luptă și știa că n'o să-l ajungă nici o năpastie. Dar' în noaptea de 10 Decembrie Ștefan răsări de odată în fața lui Osman-Pașa și-i zise: »Tu nu mai ești în stare să fi pept, mâne vei încerca o eșire, și vei fi pus și Plevna va trebui să cadă; te-ai apărat că un erou și vei fi tradat ca un erou. Noi amândoi însă am încheiat astăzi unul cu altul; ceea-ce n'am putut să duc eu până la capăt, pentru-că moartea mi-a tras o dungă peste socotcală, iată că desăvârșește Carol după amar de ani.

Și în ziua de 10 Decembrie căzu Plevna,

a cărui lipsă să simte pe unele locuri din an în an tot mai tare.

Așa stând lucrul, credem că apoi vor înțelege mai ușor și economii noastre răsunetul cuvintelor poetului, că: »unde-i unul nui putere«; vor înțelege, că trebuie să se însoțească câte doi și mai mulți laolaltă, pentru-ca să și poată procura mașinile neapărat de lipsă pentru economia câmpului și a vitelor, ca astfel ceea-ce unul singur nu e în stare să facă, să poată face câte doi și mai mulți laolaltă »cu puteri unite«.

Pentru scopul acesta apoi legea și îngăduie ca economii din țară să se poată însoți în anumite »tovărășii economice«, pe lângă anumite statute aprobate de stăpânire. Membrii acestor tovarășii plătesc odată pentru totdeauna o taxă fundamentată de 20 coroane și câte 2 coroane taxă de înscriere, ca și la înființarea însoțirilor Raiffeizen. Suma din urmă să adaugă la fondul de rezervă. Membrii tovarășiei apoi au dreptul de a folosi în cinste toate mașinile însoțirii, cari să procură din taxele membrilor ordinari. Pe unele locuri tovarășii acest a mai primesc și câte un ajutor dela comitat în fiecare an, din care de asemenea să pot procura anumite mașini, sămânțe sau alte unelte economice.

Tovărășiiile numite să conduc de cătră un președinte, vicepreședinte, casar, secretar, inspector de mașini și încă alți doi membri, cari să aleg din sinul lor pe un period de trei ani. Pentru înființarea unei tovarășii de acestea să recer cel puțin 12 membrii. Când acestia nu mai voesc să susțină societatea, aceasta să poate apoi și desființa de cătră tribunal, care pune mașinile și celelalte unelte ale ei în lichidare (vânzare). La stăruința »Reuniunii economice« din comitatul Sibiului, s'au în-

și Regele Carol merse călare să împine pe Osman rănit, și-l felicită ca pe un erou care a știut să apere cetatea mai mult decât ș'ar fi putut închipui un om. Dar' dacă n'ar fi venit Ștefan ca să-și sprijinească poporul și oastea sa, s'ar fi dus pe copcă cu toții; nici Rușii, nici Turcii, nici Românii n'ar mai fi scăpat cu viață, căci începu o viscolire ca aceea cum numai prin părțile noastre să pot vedea, încât să prăpădesc și oameni și dobitoace, pe de-asupra un ger de douăzeci de grade, și Dunărea toată sloiu, că nu mai era chip să se aducă nici o fărâmbă de pâne. Regele părăsi Plevna și porni pe drumul cel mai grozav din toată viața lui. Ci iarăși văzu Stan pe Ștefan mergând călare alături de Rege, și nu su teamea. (Va urma.)

Anecdota. Dl Zăpănescu era să se însoare. Logodnica lui ședea la Ploești, iar el în București. Când a venit ziua căsătoriei civile, în loc să plece din ajun la Ploești și să doarmă acolo, s'a gândit că e mai bine să doarmă tot

ființat mai multe tovarășii de acestea pe teritoriul acelu comitat și după-cum am aflat, acelea au o înrîurintă foarte însemnată asupra mersului economic din comunele respective. De aceea atragem luarea aminte și a altor economii asupra acelor tovarășii, sfătuindu-i cu tot adinsul, ca pe unde numai pot și-i iartă împrejurările locale, să înființeze neamănat asemenea tovarășii, de oare-ce acelea sunt de un folos neprețuit pentru economia de câmp și vite în fiecare comună.

Ioan Georgescu.

Școala economică de repetiție.

(Urmare.)

§. 17.

Comuna este obligată a provide teritoriul de praxă a școlii economice de repetiție cu învățator specialist cu tot ce este neapărat trebuincios la o economie rațională și la o instrucție cu succes a economiei raționale.

Economia de viierit este a să provide cu casă pentru teasc și pivniță potrivită, cu teascuri, căzi, buți, extirpătoare, săpoae, cosoară, aparate de stropit, cu vedre de străcurat și de umplut, cu aparate de probat mustul ș. a. Casa pentru teasc este a să construi astfel ca cu o cale să se poată folosi și ca magazin pentru rechizite, în caz de necesitate să fie destul de spațioasă pentru instrucția teoretică a elevilor.

Școala economică de repetiție menită pentru cultura poamelor este a să înzestra cu casă acomodată de uscat poame, unde să fac mere potrivite pentru fabricarea vinului de poame, cu teascuri de vin și buți, cu fireze de răsarit, foarfeci, cuțite de altoit, sape hârlețe, greble, corfe, papură de legat, udă-

acasă și să se ducă a două zi cu trenul. Cum a făcut cum a dres, a scăpat trenul dela 8 și avea numai unul la 10. Căsătoria era anunțată pentru 10^{1/2}. Când a ajuns la gară și a văzut ce să întâmplase, a început să fluere de năcaz.

Deodată îi vine o idee și aleargă la telegraf, unde expediază următoarea depeșă:

»Perdut trenul. Rog nu faceți căsătoria fără mine«.

Zestrea unei fete sărace.

Un tată, care cunoștea prin experiența unei lungi vieți valoarea în căsnicie a unei soții modeste, voind a-și mărita fiica, făcu cunoscut că îi va da o zestre de 100.000 lei. Imediat să prezentară număroși pretendenți.

Dntre toți dânsul alese pe un tânăr comerciant.

În ajunul nunții socrul chemă în ca-

toare, scări și material de stropit. Pe lângă astfel de școală este a să construi pe cât posibil și o cămară pentru poame.

Școalele economice de repetiție cu direcțiune agricolă și cu teritor de praxă de 20 jugăre sunt a să înzestra cu edificii economice și cu instrumente economice (mașini, pluguri, căruțe)

Ori de care categorie ar fi școala de repetiție comuna este îndatorată a asigura pe sama învățatorului specialist o grădină de un pătrar de jugăr, mai departe la moșic s'au în nemijlocita apropiere a ei o locuință constătătoare din cel puțin 2 odăi padimentate, cuină, cămară și pivniță cu podul ce le aparține și cu locuințele necesare, s'au în lipsa acestora 300 coroane relut anual de cuartir.

§. 18.

Referitor la împărțirea teritoriului școlii de repetiție cu învățator specialist și cu direcțiune agricolă, sunt a să avea în vedere următoarele:

a) Teritoriul de praxă de 20 jugăre este de a să împărți astfel, că din acela 2 jugăre să fie destinate pentru grădină și vie, 2 jugăre pentru curte și eventual pentru luțernă sau alte plante de nutreț, (pe un teritor mai mic din curte este a să face o grădină de flori); iar' 16 jugăre să vor folosi pentru cultura plantelor agricole. (vezi §. 23 din îndrumarea pentru scaunele școlare comunale).

Cele două jugăre destinate pentru grădină și vie iarăș sunt de a să împărți astfel, că 800 stângini □ să fie destinați pentru grădină de legumi, 800 stângini □ ca școală de arbori, iar' un jugăr pentru vie.

Pe cele două jugăre destinate pentru curte, respective pentru fondul in-

binetul său pe viitorul său ginere și-i spuse: Dragul meu gnere, acum am să-ți înmănez zestrea fiicei mele. Socrul scoțând o hârtie din buzunar ceti următoarele:

Zestrea fiicei mele — Educație îngrijită, — cunoștințe muzicale. — Vorbește două limbi. Spirit sincer și drept. Ceea-ce valorează în lei 20.000.

Fuca mea nu este cocheta. — Aceasta este o calitate de cel puțin în valoare de lei 20.000.

Ea este deprinsă cu ordinea și cu economia, știe să conducă un menaj ca cea mai purtată gospodnă, a urmat cursuri la o școală culinară și gătește pentru cel mai prețios soț, ceea-ce face lei 30.000.

N'are pasiunea de a umbla veșnic pe stradă, nu înnebunește după baluri și după spectacole, ci mai pe sus de toate iubește căminul, adecă lei 10.000.

E foarte activă și pricepută, și la nevoie și-ar putea face atât rochiile cât și pălăriile, ceea-ce să poate estima la cel puțin lei 10.000.

tern și eventual ca lăternărie s'au pentru alte plante de nutreț, pe cât posibil 400 stângini □ să vor lăsa pentru cultura răchitei, s'au dacă această aici nu s'ar putea, trebuie să se designeze în complexul celor 16 jugăre un alt teritoriu acomodat pentru cultura răchitei.

Cele 16 jugăre destinate pentru cultura plantelor agricole să manipulează — conform asolamentului de 4 ani, cu următoarea împărțire: 1. nutreț în loc gunoit; 2. plante tomatice; 3. plante de săpă; 4. plante de primăvară; unde însă este în obicei economia de două hotară, să va practica asolamentul de 6 ani împreună cu cultura trifoiului, anume: 1. ogor gunoit; 2. plante tomatice; (grâu, săcară s'au indoituri); 3. plante de săpat (cucuruz, cartofi s'au napi); 4. plante de primăvară (orz) cu trifoiu; 5. trifoiu; 6. plante de primăvară (ovăs) s'au dacă e trebuință de mult cucuruz, în acest caz cucuruz, s'au apoi dacă regiunea e favorabilă pentru cultura de grâu, să poate cultiva grâu.

Producțiunea de lăternă cere o manipulațiune afară de asolament, tocmai pentru aceea producțiunea ei trebuie să se facă pe teritoriul intern de 2 jugăre.

b) Grădina de legumi este de a să cultiva mai ales cu elevii și în timpul destinat pentru praxă; afară de plantele de grădină obicinuite să va mai face și câte un strat de sparangel de pepeni și crastaveți; mai ales în scopul de a cunoaște soiurile și modulele de cultură și pentru-că elevii să vază necesitatea îngrășerii pământului din grădină și că plantele de grădină încă trebuie schimbate într'un fel de rotațiune (asolament) una după alta în acelaș sol.

Li dau în mână 10.000 lei în bani, ceea-ce în mâinile unei astfel de fete constituie o adevărată avere, căci ea este economia, munca, și prevederea întrupată. 10.000 lei. Total lei 100.000.

Tânărul fu foarte desilusionat de această descoperire dar' să hotărî să se căsătorească cu tânăra fată. Peste câți-va ani putu să se convingă de adevărul celor spuse de bătrânul Montaigne cum-că știința menagiului este cea mai mare calitate a soției care singură face fericirea deplină a bărbatului. »G. T.«

Din Literatura Poporană.

Când eram mai mititel,
Unde mă culcam dormeam;
Dar' de când m'am făcut mare,
Trupul meu hodină n'are.
M'am gândit, m'am socotit
C'o avea dorul sfârșit
Și dragostea de urit.

c) Jumătate din teritoriul destinat pentru vie are să rămână neîntrerupt ca pepinieră, cealaltă jumătate însă pentru cultura viței americane, pentru demonstrarea altoitului în verde, pentru oculat și botășit.

Cu timpul o parte a altoilor produse în număr de prisos să va putea distribui ca premiu celor mai diligenți elevi, s'au în rândul prim să va putea vinde acelora cu un preț moderat. Referitor la chestiunea distribuirii ca premii sau la vindere hotărăște primăria comunală ținând cont de opiniunea învățătorului specialist.

d) Sau în grădina de legumi sau în școala de arbori este de a să rezerva un teritoriu acomodat ca teritoriu de experimentare pentru cultura plantelor de experimentare pentru cultura plantelor medicinale cari să pot ușor și bine valora, și din cari să importează cu prețuri mari și în mare cantitate din străinătate în patrie, cum sunt: degetarica (*digitalis purpurea*), luminărica (*verbascum flomoides*); soiuri de lavendulă, chimin, măgheran, matricaria chamomilla; ricin ș. a.

e) Școala economică de repetiție cu învățător specialist deosebit are trebuință neapărată de următoarele edificii, respective localități:

1. Edificiul școlar, cu salele de învățământ, cu locuința învățătorului și cu cancelaria. Sala de învățământ să poate și închiria, iar locuința să poate suplini prin relut de cuartir.

2. Statul de cai și vite cornute, mașini mai mici, recuise de mână și lângă acelea o cămară pentru așezarea diferitelor materiale.

3. Coteț pentru galițe.

4. Coteț de porci.

5. Groapă de gunoiu.

6. Fântână.

7. Stupărie.

8. Locuință pentru servitor.

9. De alături șură.

10. La institutele ce să ocupă cu producțiunea de vin, pivniță.

Localitățile aceste laterale sunt de a să face în ordinea aici arătată, din suma preliminară spre acest scop în preliminarul de spese comunal de către reprezentanța comunală, eventual din un împrumut făcut în acest scop, pentru a cărui replătire să va întrebuița în primul loc 80% din venitul curat al teritoriului de praxă.

(Va urma).

In luna Maiu a. c. s'a făcut un recensământ al populației Bpestei. După cum scrie »Egyenlőség« cu această ocaziune s'a constatat, că în capitala Ungariei numărul jidovilor e de 186.047 suflete. — Frumos număr!

Dela expoziția română

Intâiul congres român de științe sociale.

Intâiul congres român de științe sociale să va deschide în ziua de 24 Septemvrie și va dura până în sara de 27 Septemvrie, timp de patru zile.

Pentru aceea ocaziune dl. comisar general Dr. C. I. Istrati a adresat apelul de cuprinsul care îl reproducem din Buletinul oficial al expoziției generale Române;

Domnule,

Cunoașterea de aproape a stărei noastre sociale este pentru noi Românii nu numai de o deosebită însemnătate din punct de vedere al științei, dar' am putea zice că de ea stă legat viitorul poporului românesc. S'au votat legi, s'au luat o sumă de măsuri, pentru îmbunătățirea stărei noastre sociale, s'au publicat lucrări dintre cari unele de valoare; totuși, de multe ori, toate acestea măsuri nu au avut în vedere decât cazuri particulare isvorâte din nevoile Statului ori din neajunsurile constatate pe alocuri. Într'un cuvânt ne lipsea o lucrare de sinteză care să oglindească starea noastră socială din prezent. Noi pe noi înșine nu ne cunoștem. Chestiunea populației rurale ne interesează pe toți deopotrivă; totuși, tot ce s'a spus până în prezent asupra-i nu s'a întemeiat în cele mai multe cazuri decât pe generalizări mai mult sau mai puțin fericite.

Răul trebuia remediat.

În acest scop s'au luat măsuri pentru-ca secțiunea intitulată: »Economia Socială« la Expoziția noastră să înfățișeze cel puțin în parte starea actuală socială a poporului nostru. La invitația noastră un număr de peste 40 de persoane s'au instituit în comitet de organizare atât a secțiunii, cât și a unui prim congres de științe sociale.

Mulțumită activității spornice a comitetului de inițiativă, vă poftim să luați și D-voastră parte la intâiul congres de științe sociale din România, contribuind cu luminile D-voastră la o operă științifică atât de aleasă și în acelaș timp atât de folositoare. Comisar general, *Dr. C. Istrati*. Secretar organizator, *G. D. Scraba*.

Ședințele acestui congres vor fi generale și de secțiuni.

Prima ședință, în dimineața zilei de 24 Septemvrie, va fi consacrată discursului de deschidere, alegerii biroului general și împărțirii lucrărilor.

Ședințele generale, în număr de patru să vor ținea după amiază; dela orele 3—7. Ședințele acestui congres vor fi consacrate chestiunii puse în discuție, și anume:

»Studii asupra vieții țărănești și îmbunătățirea ei«.

Chestiunea aceasta va fi tractată prin rapoarte amănunțite. În prima ședință generală:

1. Istoricul chestiunii țărănești. Rap. *V. M. Kogălniceanu.*

2. Viața fizică a săteanului român. Rap. *I. Colescu.*

În a doua ședință, consacrată studiilor vieții săteanului din punct de vedere medical:

1. Viața săteanului din punct de vedere al sănătății. Rap. *Dr. V. Roșculeț și Dr. Kaminski.*

2. Rolul medicinei față de boalele cari izvorăsc din starea economică a săteanului. Rap. *Dr. Lupu.*

3. Alimentanția săteanului. Rap. *Dr. Proca.*

În a treia ședință generală:

1. Despre învoielile agricole. Rap. *A. Gâdei.*

2. Condițiunile de traiu ale săteanului român, Rap. *G. D. Scraba.*

3. Mijloace economice pentru îmbunătățirea stărei săteanului. Raportor, *D. Comșa.*

În a patra ședință generală:

1. Viața culturală a săteanului. Rap. *D. Drăghicescu.*

2. Viața morală a săteanului. Rap. *T. D. Speranția.*

3. Viața juridică a săteanului. Rap. *St. Cihoschi.*

Știri dela expoziție.

Din partea »Biroului medaliei de amintire« a expozițiunii generale române primim un apel iscălit de dl Dr. C. I. Istrati, în care să aduce la cunoștința Românilor de pretutindeni, că s'a bătut o medalie populară de amintire a expozițiunii jubilară în mărimi diferite: una de 40 mm. și alta de 50 mm. diametru din diferite metale ca: bronz, aluminiu, cupru, argint și aur. Prețul acestor medalii cu diametrul de 40 mm. este următorul: din bronz 1 leu, aluminiu 1 leu, cupru 1.50 leu, argint 15 lei și aur 200 lei. Cu un diametru de 50 mm. din bronz 5 lei, aluminiu 5 lei, cupru 6 lei, argint 40 lei și aur 500 lei.

Medalia a cărei machetă a fost lucrată cu o deosebită artă și autorul ei premiat cu suma de 1500 lei, a fost executată la cea mai artistică monetărie din străinătate și este un adevărat obiect de artă. Comandele să se facă la adresa: »Expozițiunii generale române Biroul medaliei de amintire« București Strada Bucur Nr. 12, care va trimite imediat franco medaliiile la adresa respectivă. O listă de subscripțiune să află depusă și în localul redacțiunii noastre.

*

Vizitatorii expoziției, din Ungaria au 50% reducere pe căile ferate române. La grupuri mai mari au reducere și la intrarea în expoziție și la unele distracții, precum la: Luptele navale, în Arenele romane și la Grotta fermecată.

Trebuie să se facă o cerere Comisariatului general al expoziției din București.

Grupuri mai mari, dacă cer Comisariatului, pot avea și locuință gratis în internatele școlilor statului.

Restaurante să găsească multe, chiar și în apropiere de expoziție, cu prețuri convenabile. Astfel cu 2 lei să poată avea amiază sau cină.

Cine vizitează expoziția e bine să facă și o excursiune la Constanța (la Marea Neagră) și la Mănăstirea Curtea de Argeș.

Membrii Asociațiunii Transilvane vor vizita expoziția la 10—14 Septembrie. v.

La 29 Septembrie c. v., după terminarea manevrelor române, ce vor fi în jurul orașului Ploiești, — să va face defilarea armatei înaintea familiei regale române, pe câmpia de lângă orașul Ploiești.

La 5 Septembrie v. să va ține în București congresul băncilor populare, care va dura cinci zile.

Zilele trecute au vizitat expoziția mai mulți studenți români din Ungaria și Bănat.

Timpul cel mai potrivit pentru vizitarea expoziției va fi dela 20 August v. până la finea lui Octombrie.

Folosul arăturilor de toamnă.

Cu toate că să fac mari eforturi de către agronomi, agricultori, cultivatori, etc., a deprinde pe țăranul nostru în a lucra pământul în mod mai rațional și de a întrebuița la munca câmpului instrumentele agricole cele mai perfecționate, (ca pluguri de fer etc.), însă țăranul nostru, mai cu deosebire în județele de munte, unde văd că să cultivă destul pământ, stă departe de aceste idei și continuă a cultiva porumbul tot cu o singură arătură și aceea făcută foarte prost, cu pluguri din acelea vechi, sgârbind numai pământul. Cum dar' țăranul nostru de munte să se mai aștepte la o recoltă bună de porumb și cum să nu-l vedem încă din luna Martie, ducându-să cu sacul pe la diferiți speculanți din sat, spre a cumpăra 2 sau 3 bănicioare de porumb, cu prețuri îndoit după cum ar trebui?

Apoi dacă încă din luna Martie începe a cumpăra porumb spre a întreține o familie de 4—5 suflete, cari dacă ar consuma numai câte o oca de persoană pe zi, în 6 luni, până la re-

coltarea noului porumb, ar trebui o cantitate de cel puțin 900 oca, socotind numai cu 20 lei suta de oca, să urcă la suma de lei 180 — ne întrebăm deci de unde ia acel om o sumă de bani atât de însemnată pentru-ca să cumpere acest porumb, fără de care n'ar putea trăi? De sigur că în lipsă de alte venituri, este nevoit să-și vândă boii de muncă, pe preț de nimic, tot la speculanți și bietul nostru țăran rămâne în săpă de lemn căci un proverb zice: »că plugarul fără boi e ca omul fără ochi«; cei cari nu au boi, sunt nevoiți a-și vinde vaca cu lapte, singurul mijloc de hrană al copiilor, sau alte vite de felul acesta, lăsându-și bătătura pustie, nevoit să-și scoată copii din iarnă să nu moară de foame și de sărăcie. Întrebându-l că din ce cauză nu are vite și că de ce cumpără porumb așa de timpuriu în anul acesta de belșug, când oamenii dela câmp au făcut porumb îndestul ca să le ajungă 2 ani, îți va răspunde: că vitele le-a vândut pentru ca să cumpere porumb, și că porumb mult spre a-i ajunge tot anul, nu va avea niciodată, din cauză că pământurile lor sunt sărace și nu produc ca cele dela câmp.

Este adevărat că pământurile de deal sunt mai reci și produc mai puțin ca pământurile de câmp, însă nu este mai puțin adevărat că nici țăranul de munte, nu muncește ca țăranul de câmp și din această cauză, țăranul de munte face numai 150—200 oca porumb la pogon, pe când cel de câmp face 800—1000 oca la pogon.

La fermele model ale Statului, pe Domeniile Coroanei, și chiar pe multe din moșiile mari ce să exploatează direct de proprietari, să cheltuesc sume mari de bani pentru introducerea în țară a instrumentelor agricole, cele mai perfecționate și pentru întrebuințarea lor la munca câmpului, și privim cu mare bucurie că țăranii de pe lângă acele moși își cultivă puținul lor pământ în modul cel mai sistematic, întrebuințând plugurile de fer și alte instrumente ce să cer pentru cultivarea pământului, depunând mult interes a face munca la timp, după urma căreia trag venituri frumoase; țăranul de câmp nu numai că nu cumpără boi de muncă, vaci pentru lapte, își plătește datoriile către Stat și trăește în mai bune condițiuni, fără a fi nevoit să rabde de foame în timpul ernii și să sufere sărăcia.

Ne întrebăm iarăși, de unde țăranul de câmp are atâtea mijloace de își cumpăra instrumente agricole, boi buni de muncă, vaci cu lapte pentru hrana lui și a copiilor și cum face că trage atâtea și atâtea foloase de pe urma plugăriei? vom răspunde: Țăranul de câmp nu cultivă nici-odată porumbul cu o singură arătură, ci pe dată ce seceră

grâul, scoate plugul și ară toate locurile ce voiește a le cultiva cu porumb; în spre primăvară prin luna Februarie s'au Martie, îi dă a doua arătură și la 1 Maiu îl ară pentru a treia oară și numai atunci seamănă locurile cu porumb după a treia arătură; acest fel de muncă pe lângă că ajută mult la producțiunea porumbului, înlesnește și munca care urmează după semănat, ca: prășit, rărișat, copcit, etc., căci gerul de iarnă găsind pământul arat, îl mărunțeză prin degerătură și pământul fiind deja mărunțit, are puterea de a să pune în contact cu aerul și a sustrage din ploi și topirea zăpezilor o mai mare cantitate de apă care ajută mult ori-cărei plante în timpuri de secetă, mai cuosebire porumbului, care e mai mult ca toate expus secetei de vară care băntue încă din anul 1902.

Tot acelaș câștig are și cu grâul, căci dacă porumbului i-să dă 3 arături, o rarișă și 2 sape, pământul urmează să fie cât să poate de bine muncit și mărunțat și grâul care urmează să se semene în porumbiștele acelea, negăsind rezistență la creștere, să va desvolta repede și va da o producțiune abundentă.

Indemnăm dar' și pe țărani din județele de munte, să practice facerea ogorului de toamnă pentru porumb, și vor scăpa de sărăcie, ne mai având nevoie a cumpăra porumb în timpul iernei cu prețuri îndoite dela speculanți.

„Albina”.

N. G. Șerbănușcu.

Știri de tot felul.

Alegere de paroch. În comuna Tămășasa tract. Oraștiei a fost ales paroch Duminecă în 12 Aug. n. absolventul de cursurile clericale, dl Octavian Andrei, cu totalitatea voturilor.

*

† **Azentie Severu**, bătrânul erou al luptelor pentru libertate, după îndelungate suferințe a încetat din viață Luni în 13 August n.

În timpul din urmă de doi ani a devenit greu bolnav, puterile fizice și morale ce-l susținură până la bătrânețele de 85 ani împliniți la 1 Aprilie a. c., s'au mistuit. — S'a născut la 3/15 Aprilie 1821 în Frâua comitatul Târnavei-mari, a studiat în Blaj și Sibiu, a fost profesor în Muntenia, de unde s'a întors în 1848 la Blaj, luând parte ca conducător în luptele pentru libertate, a fost prefect al legiunilor naționale din 1848/9. Pe timpul absolutizmului a intrat în serviciul statului. A fost decorat de Maj. Sa cu crucea de aur cu coroană pentru merite și cu ordinul Francisc Iosif I. clasa III a, iar' din partea Țarului rusesc decorat cu ordinul militar S. Ana cl. III. Iar' după restabilirea constituțiunei s'a retras din viața publică

petrecând la moșia sa din Cricău și la Brașov, unde dela moartea soției sale încoace a devenit greu bolnav. Osemintele i-sau trasportat Mercuri dimineața, la dorința exprimată din viața-i, la Blaj unde i-sa deschis mormânt lângă Câmpul Libertăți.

În veci amintirea lui!

*

Deputații naționaliști la expoziție. »Tel. Rom.« scrie: Ziarele din România sunt informate din Budapesta, că deputații naționaliști din Dietă, Români, Sârbi și Slovaci, vor vizita în corpore expoziția la sfârșitul lunei acesteia, și că probabil li-să vor atașa și deputații din Reichsrath Români, Boemi și Germani.

*

Din București primim știrea următoare: Guvernul ungar a ridicat interzicerea ziarului »Adevărul« din București de a intra în Ungaria. Așa dar' de acum înainte, gazetele mari de zi din București, »Adevărul« și »Dimineața« pot să intre în Ungaria.

*

Să caută moștenitori pentru o avere de 62 milioane. Un român din Arad George Pomuț, care a fost jude la tribunalul militar în revoluția ungară din 1848, iar' apoi trecând în America-de-Sud și distingându-să acolo prin vitejie în războiu, ajunsese consul suprem american la St. Petersburg, a lăsat la moartea sa, întâmplată în 1902, o avere de 62 milioane coroane în hârtii de valoare și în moșii extinse în apropiere de Washington, Chigaco și St.-Louis. Acum s'a dat de urma inventarului averii uriașe, dar' nu să știu încă toți moștenitorii. Se știe atâta, că sunt 10 moștenitori, neamuri de-ale decedatului, cari trăesc în Arad, Giula și chiar și în România. Afacerea e acum în mâinile consulatului austro-ungar din Washington și ministeriul de justiție ungar e recercat să afle pe moștenitori. Cine poate dovedi că e neam cu decedatul milionar român, să se prezinte cu documentele necezare la ministeriul de justiție din Budapesta. Unul dintre moștenitori e Löksházy Ferencz, servitor la tribunalul din Oradea-mare, care nici n'a visat să ajungă vre-odată milionar.

*

Banonote à K. 20 falze. În timpul din urmă au început a circula iarăș banonote falze à K. 20 a căror semne distinctive mai principale sunt: culoarea roșie a figurei este brunie, iar' culoarea tiparului dela suprafață este în loc de verde sură. Părțile mai întunecate ale inscripției, vulturului, numerilor 20 de pe marginea bannotelor, cari pe bannotele veritabile sunt intențiv colorate, pe cele falzificate nu sunt bine scoase la iveală. Fondul capului Austriei

este zugrăvit cu penelul. Liniile desenului sunt mai late decât la bannotele veritabile., diferența dintre liniile mai fine și mai tari să văd numai puțin, la capete și figurile de copii lipsesc tre-cerile cele fine; asemenea lipsesc cu totul desenurile în unele părți ale bannotei. Impresia generală a falzificatului este prin urmare dură și monotona. Nrii de serie și ordinari sunt de culoare neagră.

*

Neorolog. Ioan Găvrus, rigori-zant în drept, după lungi și grele suferințe, a repausat Mercuri în 2/15 August a. c. la oarele 10 a. m. în floarea vieții sale de 26 ani. Imormântarea i-sa făcut Vineri în 4/17 August în cimiteriul Bisericei Sfintei Adormiri din Satulung (Săcele).

Fie-i țărâna ușoară și memoria bine-cuvântată!

*

Căsătoria militarilor. În ministeriul comun de războiu să pregătește acum reforma legii pentru căsătoria militarilor. Vor anume, ca să ușureze punctul cel mai greu: cauția. E vorba să se reducă în mod conziderabil. Astfel pentru locotenent și sublocotenent să se reducă la 40 mii, căpitan 30 mii și maior 20 mii cor. Proiectul acesta va fi pus în aplicare numai în anul viitor.

*

Ziarul »Românul« din Cleveland, anunță că începând cu numărul viitor își va mări formatul.

Din acest ziar constatăm cu bucurie progresul continuu al emigranților români. Ei constitue mereu societăți. Prima biserică română este deja gata, împreună cu casa parochială. Toate acestea să fac cu repezițiune americană. Să speră, că în curând să va zidi și a doua biserică, cea ortodoxă. Colecta sa început deja. Din »Românul« mai vedem, că în America există restaurante românești, iar' muzica românească a lui Cas-sian din Mergindeal îi delectează pe emigranții noștri cu cântări naționale. Până și o moașă națională, — prima moașă românească — încă au în persoana doamnei Silvia Chisbach din Cleveland.

*

Sentință interesantă. Cetim în Rev. Bistr., orașul Segedin a perdut un proces, în urma căruia a fost judecat să plătească în bani o pedeapsă de 30 cor.; iar' în caz de neplătire — *cu arest de 3 zile!*

*

Din problemele ministrului ung. de agricultură I. Darányi. Ministrul a enunțat că va înlezni comunelor și agricultorilor cumpărarea animalelor de prăsilă: a taurilor, armăsarilor, vierilor și berbecilor. Favorurile

pe cari le va acorda statul vor fi de 20—30 procente.

Industria de casă să va răspândi în grad mai mare decât până acum prin cursuri aranjate anume în acest scop, pentru-ca agricultorilor să li-se dea posibilitatea de a câștiga și în cursul iernii.

Să vor ținea agricultorilor serii de prelegeri pentru-ca aceștia să-și amelio-reze și înmulțească cunoștințele agricole de tot felul.

Va stăruî pentru organizarea valorizării vinului.

Muncitorii agricoli vor fi ajutați ca cu banii ce an de an plătesc chirie, să-și poată procura case proprii.

Referitor la sevitori să va aduce o lege în care să va prevedea ca ei să aibă locuință corăspunzătoare și să-nătoasă acolo unde servesc.

*

Vas de războiu scos din mare.

O telegramă din Japonia anunță, că marele vas de războiu Mikassa, scufundat la 12 Septembrie anul trecut, după-ce rezistase de multe-ori focului groaznic al bateriilor rusești, a fost scos la suprafață, după mai multe încercări cari nu dăseră nici un rezultat. Vasul Mikassa era unul din cele mai mari vase de războiu japoneze și era o adevărată podoabă a marinei japoneze.

*

Rigorizant în drept — hot de biserică. Faină figură mai este și acel tinăr cu numele: Péterffy Béla, rigorozant în drepturi în Cluj, care în lipsă de parale pentru cafenea, cărți și alte celea, s'a furișat în biserică piariștilor, unde voia să spargă caseta și să fure bani adunați din dăruirile credincioșilor. De un timp încoace în bisericile din Cluj să găsea dimineța spartă caseta, fără să se afle de urmele făptuitorului.

Însă cinstitul boier, pe când era ocupat cu spargerea, a fost prins de criznic, care venise din întâmplare la biserică. Așa s'a descoperit, că autorul, tuturor spargerilor de prin biserici este coconășul Péterffy.

*

Primejdia cernelei din călimări. Institutul de bacteriologie din București, făcând analiza cernelei din călimările de prin școli, a găsit că, mai toate conțin bacterii vătămătoare sănătății și aceste bacterii erau în mai mare număr în acele călimări cari nu erau acoperite. Injectându-se aceste bacterii unor animale mici ca șoareci, pisoi, porci de India, aceste animale muriau. Această analiză ne poate explica cauza pentru care o întepătură cu un condei muiat în cerneală otrăvește sângele în cele mai dese cazuri, putând produce moartea.

Mulți copii au prostul obicei de a lua penițe uscate în gură, sau să lingă penițele, așa că microbii pătrund prin scuipat în stomac și pot produce boli serioase. Alții dacă fac o pată de cerneală pe caiete, nu găsesc alt leac mai bun de a șterge pata, decât a o linge cu limba.

De aceea e datorința profesorilor și a părinților de a atrage atențiunea copiilor asupra acestui obicei rău și vătămător și a-i deprinde să se fe-rească de cerneala din călimări.

Aviz, la începutul anului școlar ce vine!

»D.«

*

De ce îmbătrânesc femeile?

Un medic englez a ajuns la convingerea, că nici femeia nu îmbătrânește înainte de timpul sosit, numai din propria ei vină și nebăgare de seamă. O femeie frumoasă, își ajunge culmea frumuseții, la etatea de treizeci ani, căci frumuseța copilăriei nu să poate considera, decât de presemnele plăcute ale unei pompe ce va să fie. Dacă deci trăsăturile fine ale unei femei să schimbă înainte de vreme, atunci vina e numai în chipul de trai al ei. Lipsa de mișcare, viața monotona, munca puțină și neglijarea esteriorului sunt cauzele principale. Femeia trebuie să grijească mult și de starea sufletească. Dintre toate trăsăturile fine ale omului sunt de o durată mai lungă, privirea ochilor blânzi și plini de bunătate. După părerea medicului englez, că cineva să și păstreze frumuseța, să cere și voință tare; dar credem că aceasta nu-i de-ajuns, trebuie și fericire.

*

Scrisorile de recunoștință,

cari au fost trimise în anii 1902, 1903, 1904 și 1905 domnului Albert Müller, inventatorul crucei duble electromagnetice R. B. nr. 86967 în Budapesta V. str. Vadász 42/VI le vom aduce pe rând la cunoștința cetitorilor. Scrisoarea nr. 3: St. dle Müller! Am comandat 3 cruce electromagnetice. R. B. Nr. 86967. Fiindcă mi-au făcut bine și mie și preținilor, căror li-am dat, te rog să mai trimiți 3 cruce la adresa mea. Cu stimă *Hermann Kauer* în Biserica albă. — Tuturor cari sufăr de Gicht, reumă, astmă, bătăi de inimă, influență și dureri de șele, să recomandă călduros aparatul. Originalul acestei scrisori să poate vedea la dl Albert Müller, Budapesta V. str. Vadász 42/VI.

*

Tîrg de fete. În orașelul Lalaing din Belgia fetele aranjează în vara fiecărui an târg de fete. Ele invită la puțină gustare pe feciorii din satele vecine și cunoștințele, ce să fac cu acest prilej, să slîrșesc adeseori cu căsătoria. În vara aceasta asemenea s'a ținut acest târg de fete. Erau de față vre-o 40 de fete mari, iar feciori și mai mulți: ei

au intrat în orașel cu muzica în frunte. Fetele și feciorii s'au dus întâiu la biserică, la slujba dzeiască, apoi au mers într-o cafenea, unde cea mai frumoasă fată a ținut o vorbire înflăcărată, adresată feciorilor și în care a laudat căsătoria și viața caznică. A urmat apoi ojina și după aceea jocul. Acum fetele din Lalaing așteaptă cu nerăbdare să vază, câte căsătorii să vor încheia în urma târgului de fete.

Sfaturi.

Merele și perele au să fie culese cu 8—10 zile înainte de a să coace pe deplin și au să se așeze în camere uscate și străbătute de aer, ori în podul casei pe paie uscate în straturi subțiri pentru a să coace bine. Poamele, cari stau în pom până când să vor coace de tot, ce e drept, conțin mai mult zahăr și suc, dar' au puține materii aromatice și nu să țin așa multă vreme.

*

Leac pentru stîrpirea furnicilor. În unele căsi și culine sunt mulțime de furnici de cari abia să pot scăpa femeile. Acum s'a aflat leac sigur și contra lor. Să pot alunga cu petrolu. Locurile pe unde umblă furnicile le ungem cu o pană muiată în petrolu și după asta în 5 minute toate vor părăsi casa aceea. Nu le place mirosul petrolului.

*

Cum să păstrează castraveții proaspeți până'n toamnă? Taiem castraveții cei mai frumoși cu cotor (ceadă) cu tot, îi spălăm bine cu băgare de samă în apă curată așa ca să nu-i vătămăm și apoi îi svântăm bine. Li ungem apoi cu albuș de ou astfel, ca nici o parte din suprafața lor să nu rămână neunsă. Castraveții pregătiți astfel îi legăm de cotoare și îi înșirăm pe o sfoară, care o întindem într-o localitate uscată astfel, ca castraveții să nu să atingă unul de altul. Astfel putem păstra castraveții proaspeți timp îndelungat.

— Apa la matcă și omul la teapă.

— După cum buretele nu dă apă până ce nu-l storci, așa și scumpul nu dă nimic până îi eiei cu sila.

— Banii nu sunt ai zgârcitului, ci el este al banilor.

Dum. 11-a după Ro., gl. 2 sft. 11

Dum	6 (†) ech. la față	19 Ludovic
Luni	7 C. M. Domeșu	20 (†) S. St. R.
Marti	8 S. M. Emilian	21 Ioana
Merc.	9 Apost. Matia	22 Timoteiu
Joi	10 M. Laur. Arch.	23 Filip
Vineri	11 M. Euplu Dar.	24 Bartolomei
Sâmb.	12 A. Fotie și Anici	25 Ludovic

Redactor resp. GEORGE SUCIU.

„ARDELEANA“

instituit de credit societate pe acții în Orăștie.

Nr. 511—1906.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Ardeleana“ din Orăștie să convoacă prin aceasta la

adunarea generală extraordinară

ce să va ținea la 23 August st. n. 1906 la orele 10 a. m. în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării generale prin președinte.
2. Intregirea, prin alegere, a celor trei vacanțe de membri din comitetul de supraveghiere, eventual și a altor vacanțe ce ar urma.
3. Intregirea, prin alegere, a celor patru vacanțe de membri în direcțiune și anume, un membru cu mandat până la proxima adunare generală ordinară, doi membri cu mandat până la adunarea generală ordinară pentru anul 1907 și un membru cu mandat până la adunarea generală ordinară pentru anul 1908. Tot asemenea să vor întregi și alte vacanțe ce eventual ar urma.
4. Propunerea acționarilor Dr. Ioan Popu și consoții.
5. Eventuale propuneri făcute conform statutelor.
6. Alegerea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală extraordinară, fie în persoană, fie prin plenipotențiați sunt rugați a depune acțiunile și documentele de plenipotențiere la cassa institutului „Ardeleana“ cel mai târziu până în 22 Aug. st. n., apoi la institutele de credit și economii „Albina“ din Sibiu, „Cassa de păstrare“ din Săliște, „Oraviciana“ din Oravița și „Crișana“ din Brad cel mai târziu până în 20 Aug. st. n.

Direcțiunea

institutului de credit și economii „Ardeleana“ societate pe acții în Orăștie.

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Delu 19—25 Aug. st. n. 1906.

19 August st. n. Bácsföldvár, Budapest, Csongrád, Farkaslaka, Hodos (comitatul Vas), Jászmihelytelek, Makó, Mórinczföld, Nagyenyed, Szegvár, Szerhcsene, Szerbmódos. — 20. Gyöngyös, Kunszentmárton, Magyargyerőmonostor. — 21. Balassagyarmat, Bilke, Böhönye, Büssü, Csikozmás, Dárda, Dekleszin, Dunaföldvár, Gálosfa, Garamszentkereszt, Gurahoncz, Gvórszentmárton, Halmi, Ho-

lits, Hosszuperesztég, Konosó, Köszvényes, Küküllővár, Letenye, Mezőkövesd, Nyirbakta, Ólubló, Ótura, Oszlány, Osgyán, Pápa, Párkány, Ratkó, Somorja, Stomfa, Szentmárton, Szkleno, Sztropkó, Titel, Ujvároska, Vásárut, Zágráb, Zagyvaróna. — 22. Beregszász, Berzevicze, Csap, Kunszentmiklós, Murányalja, Nagysalló, Széplak (Vasm.), Szobráncz, Varannó. — 23. Bodrogkeresztur, Felvincz, Gyanafalva, Héthárs, Jánosháza, Kiskapus, Nagyborosnyó, Pinkaló, Sárkány, Tiszalök. — 24. Aszód, Babócsa, Bajmóc, Berczel, Bród (Varasdm.), Csenger, Göresöny, Harka, Korpona, Körmend, Légárd, Liptószentmiklós, Ljubeșica (Varasdm.), Muraszombat, Nagykapus (Nagyküküllöm), Nagykeszi, Paszmos, Pruzsina, Rohoncz, Sándorf, Sümeg, Szászsebes. — 25. Füzesgyarmat, Hajdusicza, Korond, Madar, Morgonda, Rum, Taucz, Toponár.

Sz. 4171—1906. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szászvárosi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Moldovan Silvius ügyvéd végrehajtatónak Deminoj Opricza, Mihajesztk Pantiliáné és Baroj Mariucza férj. Trozșán végrehajtatást szenvedők elleni 200 kor. tők követelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. bíróság) területén lévő és Felsővárosviz községben fekvő a felsővárosvizi 42 sz. tjkvben A † 1 rend 138, 139, 140/1, 140.2 hrsz. alatti ingatlanból Deminoj Opricza Mihajesztk Pantiliáné 1/4-ed rész jutalékra 273 kor. 75 fill., a 156. §. alkalmazásával

az u. o. 44 számu tjkvben A †

1 rend 564 hrsz. szántóra 28 kor.

2	rend	621	hrsz.	szántóra	38	kor.
3	«	727	«	«	105	«
5	«	1075.2	«	«	44	«
6	«	1240 a	«	«	90	«
		1240 b	«	terméketlen		
7	«	1454	«	szántóra	25	«
8	«	1716	«	erdőre	56	«
9	«	1839	«	kaszálóra	18	«
10	«	1880	«	«	58	«
11	«	1912	«	«	26	«
12	«	2166	«	«	3	«

továbbá az u. o. 542 sz. tjkvben A † 1 rend 1707 hrsz. kaszálónak Deminoj Opricza Mihajesztk Pantiliáné 1/4 rész jutalékára 15 kor. 50 fill. — végül az u. o. 543 számu tjkvben A † 1 rend 1075.1 hrsz. szántónak Deminoj Opricza Mihajesztk Pantiliáné 1/4 rész jutalékára 11 kor., 2 rend 1813 hrsz. kaszálónak fenti 1/4 rész jutalékára 15 kor. 20 fillérben ezennel megállapított kikáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi szeptember hó 27-ik napján d. e. 9 órakor Felsővárosviz községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 19% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászváros, 1906. évi június hó 26.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Sebestyén, kir. aljbitó.

In atențiunea damelor!

Pentru conservarea frumuseții feței un preparat excelent este

CREMA-BLANKA

a lui ERŐS.

Prin întrebuițarea acestui preparat nesticăcios, neconținând argint viu și materie de plumb, să delătură tot felul de necurățenii de piele, pistrui, sgrăbunțe, mâncărimi etc. Să poată întrebuița și ziua, lipsit fiind de materii unșuroase. — Prețul unei tighii 1 coroană.

Săpunul pentru această cremă costă 80 fileri.

Puderul-Blanca a lui Erős de culoare albă, roză și crem, face să dispară luciul pielei, din care motiv să înviorează pielea feței. — Prețul unei cutii K. 1.20

Feriti-vă de imitațiuni!

Trimite cu posta prin ramburs ori după trimiterea banilor înainte, preparatorul:

ERŐS ALADÁR, farmacist în DÉVA. (farmacia „Holló“-hoz.)

Mare deposit de unelte chirurgice, bandage, parfumerii francezești, ape și paste de dinți, săpun medicinal și de toaletă.

10-10

CUMPĂRAȚI!*Biblioteca „Bunul Econom”*

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sămânțatul lor».
4. »Ingrjirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul».
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea sământului)
- 9—10. »Prăsirea păsărilor de casă (galițe hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovėsul, meiul, hirișca, cucuruzul (porumbul)».
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom» Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să îngrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
»BUNUL ECONOM»
revistă ptu agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectuesc repede!

Opuri ———
Bilte de log.
Broșuri ———
Circulare ———
Bil. de vizită
Invitări ———
Bilanțuri ———
Acții ———
Cap. de epist.
Placate ———
Ord. de dans
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent.
Anunțuri ———
Registre ———
Imprintate ———
Couverte ———
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

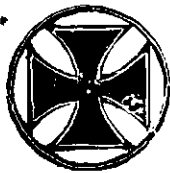
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune

rării, că acest aparat

(191) de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani. 122—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înțituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftea de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, ulul în pat, influența pinsomnie, epilezia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta» deoarece »Ciasul-Volta» atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediți: din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálman. *

Syrup de zmeură „Demeter”

I. calitate, curat, numai din suc de zmeură preparat.

1 kilogram costă 1 cor, 20 fil. 1/2 kilogram, 40 fil.

Să capătă în farmacia N. VLAD în Orăștie (lângă collegiu).

Cine are de vânzare miere de stup și ceară în ori-ce cantitate, să se adreseze la administrația foalei noastre în Orăștie, de unde i-să va spune prețul cu care să cumpără.

